

Forslag

til

Lov om ændring af lov om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 20. april 1956.*)

§ 1.

I lov nr. 310 af 4. juli 1942 om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m. som ændret ved lov nr. 191 af 15. marts 1947 — jfr. lovbekendtgørelse nr. 444 af 11. oktober 1947 — og lov nr. 201 af 12. april 1949 foretages følgende ændringer:

1. Til § 4 føjes som nyt stk. 4:
„Under særlige omstændigheder kan der dispenseres fra de i §§ 3 og 4 angivne elevtalskrav, forudsat at amtet, egnens kommuner eller en stedlig kreds yder skolen $\frac{1}{3}$ af det tilskud, den ville have opnået efter de almindelige tilskudsregler. Staten yder i så fald de resterende $\frac{2}{3}$ af det normale tilskud.“
2. I § 5, stk. 1, rettes „ved kursusets begyndelse“ til: „inden kursusets afslutning“.
3. § 5, stk. 2, affattes således:
„Elever, der kun får delvis undervisning, nyder friplads fra skolen eller forstanderen eller hører til vedkommende forstanders eller lærers husstand eller står i tjenesteforhold samtidig med skolegangen, medregnes ikke. Elever, der har opnået delvis friplads, medregnes kun i forhold til den ydede betaling. Undervisningsministeren kan dog godkende, at grupper af elever med hel eller delvis friplads medregnes fuldtud.“
4. § 5, stk. 3, udgår.
5. § 6, stk. 1, punkt 1, affattes således:
„Et grundtilskud, der udgør 4 000 kr. forsåvidt angår skoler med højst 30

årselever, 3 000 kr. forsåvidt angår skoler med 31—50 årselever, samt 2 000 kr. forsåvidt angår skoler med 51 årselever og derover.“

6. § 6, stk. 1, punkt 2, affattes således:
„ $3\frac{1}{2}$ pct. af værdien af skolens bygninger og inventar. Denne værdi fastsættes af undervisningsministeren på grundlag af en på ministeriets foranstaltning foretagen vurdering af bygningerne m. v. som skoleejendom. Forstander- og lærerboliger medregnes, men ikke grundværdien samt landbrugs- og avlsbygninger. Hvis skolen benytter lejede bygninger, betales halvdelen af en af undervisningsministeren godkendt leje.“

7. § 6, stk. 1, punkt 3, affattes således:
„70 pct. af skolens kontante udgifter til lærerlønninger, herunder også forstanderlønning, forsåvidt skolen er en selvejende institution, der drives helt for egen regning; i andre tilfælde medregnes ved tilskudsberegningen en for forstanderen i forhold til hendes timetal beregnet løn, svarende til begyndelseslønnen med sædvanlige tillæg for en enelærer på landet.

Der ydes ikke tilskud til nogen løn, der beregnet efter timetallet er lavere end begyndelseslønnen med sædvanlige tillæg for enelærere på landet eller højere end slutlønnen for lærere ved et statsseminarium med fradrag af 1 800 kr., svarende til højeste alderstillæg fra staten, dog således at lønnen i aspiranttiden (ikke over 2 år) blot skal andrage mindst 90 pct. af den

*) Se tillæg A. sp. 961; tillæg B. sp. 399; folketingstidende: fremsættelsen sp. 2255, 1. behandling sp. 2334, 2. behandling sp. 4167, 3. behandling sp. 4403.

tilskudsberettigende minimumsløn for fast ansatte lærere.

En lærers pligtige timetal er 960 timer årlig. Hvis en lærerinde har mere end 1 100 timer årlig, ydes der en forholdsmæssigt beregnet timebetaling for de overskydende timer. En forstanders pligtige timetal er 540 timer årlig.

Det samlede lærerlønstilskud til en skole kan ikke overstige 70 pct. af en lønsam, svarende til højeste overlærerløn for samtlige de af skolens forstander og lærere læste timer beregnet i forhold til et pligtigt timetal af 540 for forstanderen og 960 for lærerne.

Forstandere og lærere må før deres ansættelse have fremlagt en ikke over 3 måneder gammel lægeattest for ikke at lide af smittefarlig tuberkulose i lunger eller strubehoved.“

8. I § 6, stk. 1, punkt 4, ændres „35 pct.“ til: „50 pct.“.

9. § 6, stk. 2—5, affattes således:

„Stk. 2. Til forstanderen og de lærerinder, der er fast ansat ved en af de heromhandlede skoler, hvortil kræves, at de har et samlet årligt timetal af ikke under 600 timer og en årsløn fra skolen af mindst begyndelseslønnen med sædvanlige tillæg for enelærere på landet, betales af statskassen et direkte alderstillæg på 600 kr. efter 5 års ansættelse, stigende hvert 5. år med 600 kr. indtil 1 800 kr.

Stk. 3. Lærerinder, der ikke har en årlig undervisningstid af 10 måneder, men som underviser mindst 5 måneder med et månedligt timetal af ikke under gennemsnitlig 75 undervisningstimer, og som oppebærer en lønning, der svarer til $\frac{1}{10}$ månedlig af den årlige begyndelsesløn med sædvanlige tillæg for enelærere på landet, oppebærer alders-tillæg af 60 kr. månedlig efter at have opnået en tjenestealder af 5 år, i hvilke nævnte betingelser er opfyldt, 120 kr. månedlig efter en tjenestealder af 10 år og 180 kr. månedlig efter en tjenestealder af 15 år.

Stk. 4. En forstanders tjenestealder i henseende til alderstillæg regnes fra begyndelsen af det finansår, i hvilket en af de ved skolen ansatte lærerinder har opnået en årsløn svarende til begyndelseslønnen med

sædvanlige tillæg for enelærere på landet, i aspiranttiden 90 pct. deraf, jfr. stk. 1, punkt 3, og er betinget af, at denne betingelse vedblivende opfyldes.

Ved overgang fra lærerstilling til forstanderstilling ved de heromhandlede skoler efter 1. april 1946 medregnes i forstanderens tjenestealder hendes tjenestealder som lærer, forudsat at de foran angivne betingelser er tilstede.

En lærerindes tjenestealder i henseende til alderstillæg regnes fra begyndelsen af det finansår, i hvilket hun har opnået det foreskrevne timetal og en årsløn svarende til begyndelseslønnen med sædvanlige tillæg for enelærere på landet, dog at den aspiranttid, i hvilken den pågældende er lønnet som i stk. 1, punkt 3, fastsat, medregnes. År, i hvilke en lærerinde har undervist mindre end 10 måneder, men dog mindst 5 måneder med et månedligt timetal af ikke under gennemsnitlig 75 undervisningstimer og med en lønning, der forholdsmæssigt svarer til en årsløn som ovenfor angivet, medregnes forholdsmæssigt i tjenestealderen.

Virksomhed som forstander og lærer inden nærværende lovs ikrafttræden medregnes ved tjenestealderberegningen, såfremt den pågældende virksomhed opfylder de i undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 444 af 11. oktober 1947 af lov nr. 310 af 4. juli 1942 med senere ændringer om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. v. herfor fastsatte betingelser.

Stk. 5. Forstandere, der samtidig leder en anerkendt husholdningsskole og et anerkendt husholdningsseminarium, oppebærer alene løntilskud efter § 15, stk. 4 a og b, men ikke alderstillæg efter nærværende bestemmelse. Lærerinder med virksomhed samtidig ved en anerkendt husholdningsskole og ved et anerkendt husholdningsseminarium er berettigede til alderstillæg, når de ved de to institutioner tilsammen har mindst 600 timer årlig, og når lønnen for timerne ved husholdningsskolen forholdsmæssigt svarer til mindst begyndelseslønnen med sædvanlige tillæg for enelærere på landet; deres lønningsanciennitet beregnes, som om de havde hele deres beskæftigelse ved husholdningsskolen, men der tillægges dem kun et efter timetallet ved husholdningsskolen og ved husholdnings-

seminariet fastsat forholdsmæssigt alders-tillæg.“

10. Overskriften over lovens afsnit I. 4. ændres til:

„4. Pensions- og anciennitetsforhold.“

11. Lovens § 7 affattes således:

„*Stk. 1.* Pension til ledere og lærere ved de i henhold til denne lov godkendte skoler samt enkepension og børnepension til efterladte efter de nævnte ledere og lærere udredes af pensionskassen for højskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler.

De nærmere regler med hensyn til optagelse af medlemmer, beregning af medlemsbidrag, fastsættelse af lønningsindtægt, pensionsberegning og udbetaling m. v. fastsættes i en vedtægt for pensionskassen, der skal stadfæstes af undervisningsministeren, finansministeren og handelsministeren.

Pensionskassen oppebærer tilskud fra statskassen efter nærmere i vedtægten fastsatte bestemmelser.

Stk. 2. Statstilskud til de i denne lov omhandlede skoler er betinget af, at de personer, der ifølge pensionskassens vedtægt er berettigede til optagelse i pensionskassen, er indmeldt i denne. Undervisningsministeren kan dog fritage ledere og lærere for indmeldelse i pensionskassen, for så vidt der på anden måde måtte være sikret dem en passende pension.

Stk. 3. Til enhver af pensionskassen udredet pension ydes reguleringstillæg efter de til enhver tid for statens pensionister gældende regler. Udgiften hertil afholdes af statskassen.

Stk. 4. De inden 1. april 1954 af den tidligere pensionskasse for lærerinder (lærere) ved de statsanerkendte husholdningsskoler og de kommunale fortsættelseskursus udtrådte medlemmer omfattes ikke af de i nærværende paragraf indeholdte bestemmelser, som ej heller kommer til anvendelse på efterladte efter sådanne medlemmer.“

12. Lovens § 8 affattes således:

„*Stk. 1.* Ledere og lærere ved de heromhandlede skoler, der er medlemmer af pensionskassen for højskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler, får ved overgang til lærerstilling i folkeskolen eller staten ved fastsættelsen af deres lønningsanciennitet den tid medregnet som anciennitetsgivende,

i hvilken de har været medlem af pensionskassen, som om de i dette tidsrum havde gjort tjeneste som lærere i folkeskolen eller ved en af statens skoler, idet der altid fradrages 2 år under hensyn til bestemmelserne om aspiranttjeneste.

Ledere og lærere, der ved overgang fra de heromhandlede skoler til en lærerstilling i folkeskolen eller staten ikke omfattes af ovenstående bestemmelse, kan som tjenestevald medtage de af deres tjenestear — dog ikke over 10 år — ved disse skoler, i hvilke de har undervist mindst 8 måneder med et årligt timetal af ikke under 600 og med en lønning svarende til begyndelseslønnen med sædvanlige tillæg for enelærere på landet, jfr. lærerlønningslovens § 33 a. Tjenestevalderen i det nye embede fastsættes da, som om den pågældende i disse år havde været i statens eller folkeskolens tjeneste, idet der altid fradrages 2 år under hensyn til bestemmelserne om aspiranttjeneste.

Ved overgang fra fastansættelse i statens eller folkeskolens tjeneste til tjeneste ved de af nærværende lov omfattede skoler medtages den af den pågældende i den offentlige tjeneste opnåede lønningsanciennitet. Undervisningsministeren afgør, hvorvidt og i hvilket omfang anden virksomhed i statens eller folkeskolens tjeneste eller virksomhed ved private skoler kan medregnes i tjenestevalderen som lærerinde ved en af de heromhandlede skoler.

Stk. 2. Ledere og lærere ved de heromhandlede skoler, der er medlemmer af pensionskassen for højskoler, landbrugsskoler og husholdningsskoler, og som enten er indtrådt i pensionskassen efter 1. april 1953 eller var under 30 år på dette tidspunkt, får ved overgang til en pensionsberettigende lærerstilling i folkeskolen eller staten ved fastsættelsen af deres pensionsanciennitet den tid medregnet som anciennitetsgivende, i hvilken de har været medlem af pensionskassen, som om de i dette tidsrum havde gjort tjeneste som lærere i folkeskolen eller ved en af statens skoler.

Anciennitetsmedregningen er betinget af, at der fra pensionskassen til vedkommende skolefond eller statskassen overføres et beløb, der, for så vidt overgangen finder sted inden det fyldte 50. år, udgør 12 pct. af den pågældendes hidtidige pensionsgivende lønning efter det fyldte 30. år. Finder over-

gangen sted efter det fyldte 50. år, foretages en forsikringsmæssig beregning af den til vedkommendes alder, anciennitet og lønningssklasse svarende forsikringsmæssige reserve, og det således udkomne overføres til vedkommende skolefond eller statskassen.

For medlemmer af pensionskassen, som var fyldt 30 år den 1. april 1953, finder tilsvarende regler anvendelse, dog således at der til vedkommende skolefond eller statskassen overføres det til den pågældendes forsikringsmæssige reserve i kassen svarende beløb, og ancienniteten fastsættes under hensyn hertil.

Finder omvendt overgang sted fra en pensionsberettigende lærerstilling i folkeskolen eller i statsskoler henhørende under undervisningsministeriet, overføres tilsvarende beløb som fastsat foran, forsåvidt angår medlemmer, der er indtrådt i pensionskassen efter 1. april 1953 eller var under 30 år på dette tidspunkt, fra vedkommende skolefond eller statskassen til pensionskassen under forudsætning af, at den pågældendes tjenestetid i folkeskolen, henholdsvis statens skole, medregnes ved fastsættelsen af hans pensionsalder.“

13. I § 9, stk. 3, ændres „ved kursusets begyndelse“ til: „inden kursusets afslutning“, og stykkets sidste punktum udgår.

14. § 11, stk. 1, udgår.

15. I § 12, stk. 1, ændres „beløb af indtil $\frac{1}{3}$ af opførelsesværdien“ til: „beløb af indtil $\frac{1}{2}$ af værdien“; under punkt c ændres „beløb af mindst samme størrelse som statslånet“ til: „beløb af mindst $1\frac{2}{3}$ pct. af værdien“, og i 2. punktum ændres ordene „Dette beløb kan sikres ved pant“ til: „Dette beløb kan under særlige omstændigheder tillades sikret ved pant“.

16. I § 13, 2. stk., ændres „halvdelen af udgiften“ til: „75 pct. af udgifterne“.

17. Efter § 18 indsættes som ny § 19: „De i afsnit 6 om husholdningsskoler indeholdte regler om ydelse af statslån finder tilsvarende anvendelse for husholdningsseminarierne.“

18. §§ 19—23 ændres til: §§ 20—24.

§ 2.

Beregningen efter de nye regler sker første gang for det statstilskud, der beregnes for finansåret 1954—55 og udbetales i finansåret 1955—56. De i loven indeholdte forhøjede lønkrav til skolerne gælder fra 1. april 1955.

Undervisningsministeren bemyndiges til at optrykke lov nr. 310 af 4. juli 1942 om husholdningsskoler og husholdningsseminarier m. m. som ændret ved lov nr. 191 af 15. marts 1947 — jfr. lovbekendtgørelse nr. 444 af 11. oktober 1947 — lov nr. 201 af 12. april 1949 samt ved nærværende lov.

Gustav Pedersen.

/ Bruun de Neergaard.